

sapnik preveč ztesni, kar dostikrat konju glas grdo pokvari.

Tržne novosti. Zrnje pridobilo je na ceni v Ameriki, na Angleškem, Francoskem in Nemškem. Vsled tega je tudi pri nas nategnila. Pri pšenici na Dunaji za 20 kr., pri rži za 10 kr. in ovsu 5 kr. Koruza in ječmen ima prejšnjo ceno. Jednako brez spremembe je tudi pri klavnej živini. Štajerska vina imajo to-le ceno po hektolitru: Slov. goriško 1878 fl. 9-50—12, 1879 fl. 10-50—12, Mariborsko 1873 fl. 22—24, 1875 fl. 20—26, 1876 fl. 15—16, 1877 fl. 14—15, Haloško 1875 fl. 18—20, 1877 fl. 12—14, 1878 fl. 9-50—12, 1879 fl. 11—14, Zavraško 1873 fl. 25—27, 1875 fl. 22—25, 1876 fl. 18—20, 1878 fl. 12—16, 1879 fl. 14—16. Ptujsko 1876 fl. 15—16, 1879 fl. 12—15. Črešnjevsko 1875 fl. 26—28, 1873 fl. 30, Pekersko 1873 fl. 32—36, 1876 fl. 26—30, 1877 fl. 18, 1878 fl. 15—28, 1879 fl. 16—17, Ritonjsko 1875 fl. 27, 1876 fl. 21, 1879 fl. 16—17. Ljutomersko 1875 fl. 27—30, 1876 fl. 20—24, 1877 fl. 20—24, 1878 fl. 18—20, 1879 fl. 18—20. Ormoško 1873 fl. 30—32, 1875 fl. 27—30, 1878 fl. 18—20, 1879 fl. 18—20. Desertna vina so dražja, muškatelec 1868 fl. 42, ljutomerčan 1863 fl. 54, nekateri celó fl. 120—125.

Dopisi.

Iz Velenja. (Volitev novega župana). Hud mraz je ne le tukaj, marveč skoraj po celi južni Evropi; prav tako se po celej Avstriji ta stran Leithe zdaj vrše volitve v občinske in okrajne zastope. Pretekli teden, t. j. 13. t. m. vršila se je volitev odbornikov v okrajni zastop in 18. t. m. pa ona občinskih odbornikov za sosesko Velenje. Izid je povoljen, ker izvoljeni so v resnici sposobni biti občinskim odbornikom. Drugo pa je občinski predsednik ali župan, kakor odbornik. Prvi dobi v roke celo osodo občine; njeni blagor in gorje; on jej postane nekakošen oče in postavodajica, svetovalec, sodnik, oskrbnik, redarstvenik in vodnik.

Treba je tedaj dobro paziti, da se za župana voli tak mož, ki ima tem častnim prislovom tudi sposobne duševne in telesne sposobnosti in lastnosti. Župan bi moral biti po mojem mnenju vsestransko pravičen, odkritosrčen, nesebičen, usmiljen oče revežem, natanjčen v vsem in povsod, značaja trdnega, domoljub skozi in skozi, milostljiv sodnik prestopovalecem in vesten vselej in povsod. To si dobro zapomnite gg. odborniki, ki imate častno nalogo čez celo osodo občine razsojevati, to naj bo Vam kazalo in vodilo na dan volitve. Nikar se ne dajte oslepiti ali prekaniti od kakega obečavanja ali žuganja. Če takega moža izvolite, ste si lahko naprej svesti, da pojde vse postavno in pravilno, da bode občina srečna; če pa obečajočega ali žugajočega moža volite, ste lahko prav za gotovo

naprej prepričani, da ste slabo vkrenili in da boste tri dolga leta na slabem. Dobremu vinu ni treba kazala; dobremu županu ni treba obečavanja, obljub, žuganja in pretenja — kdor to dela, se sam obsodi in naravnost svojo nesposobnost kaže.

Iz Celja. (Vabilo k božičnici za ubogo deco). „Katoliško podporno društvo“ v Celji napravi prihodnjo nedeljo, dne 28. decembra t. l. popoldne ob 3. uri v grofiji božičnico za ubožne učence in učenke iz celjskih okoličanskih šol. Pred razdeljevanjem obleke bodo dečki in dekleta predstavljali dramatični prizor (igro) „Vbožec“, ki je tej slovesnosti jako primeren. — Nemogoče nam je zunajne čč. p. n. ude in dobrotnike našega društva, vsakega posebej, k tej slovesnosti vabiti; vabi Vas toraj tem potem najuljudneje k obilni udeležbi odbor kat. podp. društva v Celji. — V ponedeljek 29. dec. t. l. se obhaja ob 8. uri v farni cerkvi v Celji sv. meša za vse blage dobrotnike katoliškega podpornega društva. — Za „kat. podp. društvo“ v Celji so darovali: Preč. gosp. prof. Ivan Krušič 10 fl. (ustanovnino s 60 fl. doplačal), č. g. Anton Slander, vikar 10 fl. ustanovnine, preč. gosp. J. Žehel, župnik 10 fl. ustanovnine; po č. g. P. Donatu, kapucinu 2 fl., gospa Johana Jesenko v Celji 2 fl., č. g. A. Lednik, kaplan 5 fl. Preč. gosp. Peter Cizej, župnik v Reki 3 fl., neimenovani iz Celja 4 fl. 73 kr., gospa Westermayer iz Celja 2 fl., gospa Seiler 3 fl., č. g. Ant. Ribar, kaplan zopet 7 fl. Za božičnico so na dalje darovali: preblagi neimenovani dobrotnik 18 gld., g. A. Grabič, posestnik v Celji 1 fl., preč. gosp. Fr. O. 2 fl., veleč. gosp. A. V. 5 fl., č. g. A. Šl. 2 fl. in J. Ž. 3 fl.

Iz Ljutomera. (Smrt — zima). Dne 7. t. m. smo na tukajšnji mirodvor k večnemu počitku sprevodili Ivana Spindlerja, posestnika v Bočkovcih. Pluča so se mu bila vnela, in ker je zdravniška pomoč prepozno prišla, sledila je prerana smrt. Rajni je bil v obče priljubljen izobražen in narodno značajan mož. Ker je pa bil pokojnik tudi naročnik „Slov. Gosp.“ naj mu isti izreče: lahka mu bode zemljica domača! — Zima je tudi pri nas po Murskem polji jako huda. Najstarejši ljudje ne pomnijo takšne. Mura je tu pa tam celó premrznila. Več mlinov je odneslo, druge potrgalo in spotrlo. Letina pa pri nas ni bila boljša, kakor od inod čujemo. Za denar bo čedalje huje.

Iz Celovca. (Poslavljenje — darilo). C. k. stotnik pešpolka baron Marojčić št. 7., g. Andrej Komelj v Inomestu bil je z najvišjo odločbo dne 30. okt. 1879. v plemski stan povzdignjen s slovenskim priimkom „Sočebran“. Poslavljeni, ki je bil za časa svojega bivanja v Celovcu med tukajšnjim slovenskim občinstvom zelo priljubljen, pridobil si je za Slovence posebne zasluge, in sicer s tem, da je s pomočjo tedajnega vodja svoje kompanije, sedajnega kaplana v sv. Martinu pri Belaku in vojaškega kaplana v rezervi č. g. Ognjeslav-a Robas-a, poslovenil in izdal več

Politični ogled.

vojaških knjig: službeni pravilnik (Dienstreglement), vadbeni pravilnik (Exercierreglement), bojna služba (Felddienst), kratek poduk o zemljišču (Terrainlehre), nova puška (Gewehrwesen), službovnik (Felddienst), garnizonska in stražna služba (Garnisons- und Wachtdienst) i. dr. Z omenjenimi knjigami in knjižicami, ktere je natisnola družba sv. Mohora, ustregel je g. Komelj zelo slovenskim vojakom, podčastnikom in častnikom ter mnogo pripomogel k boljemu in temeljitejemu poznanju vojaških postav, dolžnosti in vsega važnega, kar se tiče vojakov in vojske. Kako težavno je bilo podučevati vojake, samo slovenskega jezika zmožne, ko se je v vojašnici in v boju lomila taka slovensčina, da je bila groza! Še l. 1877. obhajale so me slabosti, ko nam je vodja bojne postave zabijal v glavo v taki mešanici, da ga živa duša ni mogla umeti, potem pa jezno ropotal in se repenčil, ko ubogi novinci niso vedeli drugega odgovora na njegova čudna vprašanja: kakor strašno smešna zijala prodajati in vendar je držal slovenski pravilnik v rokah! Kaj bi se pa onemu reklo ali celó zgodilo, kteri bi Nemcem razkladal vojaške dolžnosti in taki „spofrderbani“ nemščini? Zeleti bi tedaj bilo, da bi se posebno onim podčastnikom, kteri imajo novince podučevati, poslovenjene vojaške knjige toplo priporočile in bi se oni marljivo vadili, vojakom potrebne reči v domačem jeziku razumljivo učiti. — Svtili cesar darovali so 200 gld. cerkvenemu predstojništvu v Steuerbegu, dekaniji Feldkirchen na Koroškem in sicer za cerkveno popravo.

Kakor novine poročajo, bila je 14. dec. v Celovcu največa zima med vsemi evropejskimi opazovalnimi postajami. Pojemanje mraza ni dolgo trajalo, zdaj spet narašča. — V Belaku umrla je neka vdova vsled ostrupljenja z že odrgnjenimi žveplenkami ter zapustila troje neprekrbljenih otrok.

V. S.

Iz Konjic. (Sodnijska razsodba.) Z ozirom na dopis v števil. 42. „Gosp.“ od 16. oktobra o ranjenih dveh fantih, ki so z drugimi lovca na cesti nadlegovali, naj bo še dostavljeno, da je sodnija fante nekrive spoznala. Ali sta morala lovca, ki sta dva fanta obstrelila, kaj krvavega denarja njima plačati, ni znano; to pa vemo, da je eden oproščenih fantov menda iz samega veselja, da je srečno odletel, neko priletno žensko, ki je mirno po trgu šla, koj na potu od sodnije zgrabil in v sneg vrge. — Radovedni smo, ali bo novi državni zbor tudi popravo kazenske postave v roke vzel. Zdaj, ko je cena petroleju povišana, bi vsekako kazalo, da se pospešuje pridelovanje leskovega olja, kterega bi se obilno spečalo, ko bi se vpeljalo pri sodnijah za mazilo pri razposajencih. Naj naši drž. poslanci to premislijo! Po Tinjski župniji grozno razsaja vratna vnetica difteritis, mnogo posebno mlajših ljudi je že pomrlo.

Avstrijske dežele. Vojaška postava bila je dvakrat zavržena, ker 180 konservativno-narodnim glasom v tako važnej reči ni hotelo od 155 liberalcev pristopiti toliko, da bi se naši $\frac{2}{3}$ vseh za postavo potrebnih glasov. Ker je pa gosposka zbornica enoglasno sprejela postavo, prišlo je do tretjega glasovanja v soboto 21. decembra t. l. Konservativno-narodni poslanci so po dr. Smolki predlagali, naj se vojaška postava sprejme po načrtu visoke vlade, čije predsednik je grof Taaffe. Na to nastane velik prepir med liberalci samimi. Liberalci Pajer, Hofer, Suesz in Alter so govorili za postavo, liberalci: Fürnkranz, Karnerl (oj, oj), Sturm in Kepp zoper njo. Naši poslanci so se deloma smejali, deloma čudili, kako so se stari liberalni prijatelji, nemški zveličarji, med seboj topli, butali in grizli. Naposled pride do glasovanja in res 37, ali kakor nekateri štejejo 40, liberalcev je od prejšnjega svojega glasovanja odpalo in glasovalo za vojaško postavo tako, da je ta bila sprejeta z 223 glasov proti 105, t. j. s 4 glasi več, kakor je postavno treba, namreč 219. Svtili cesar so še isti den postavo za 10 let podpisali in potrdili. Proti njej trdovratno glasovali so vsi štajerski liberalci in nemškutarji: dr. Duhač, dr. Forregger, Lohninger, Hakelberg, Pauer, Karnerl itd. Sedaj pozna Avstrija svoje strice. Da so koroški liberalci soglasovali, o tem ni dvomiti in jih tudi beremo o novinah, da so nasprotovali: Wran, Petritsch itd. Grof Taaffe je torej sijajno izpolnil obljubo svitlemu cesarju storjeno: Čehe je spravil v državni zbor in vojaško postavo dognal, ali ob enem je tudi „nemško liberalno in ustavoverno stranko“ razdjal in razklal in za vselej storil nemogočo, da zasede ministerske stole. Tako jamrajo liberalni listi sami. V teku 11 let je se ta ošabna in grozno sebična stranka sama zdelala. Na 100 let tudi bi ona bila dovolila vojaško postavo, ako bi za obstanek jenega gospodarstva treba bilo. A sedaj je krčevito nasprotovala, ker je bila v manjšini ter stregla vreči grofa Taaffeja, a zgodilo se je nasprotno. Ošabna stranka leži pod klopjo razbita in razklana in osmešena. V odborih so konservativni poslanci sklenili odpraviti posilno legaliziranje, tudi so liberalno postavo o uravnavi gruntne dache tako preustrojili, da si bodo kmetje kos pomagati z ugovarjanjem zoper preveliko veenitvo čistega dohodka. Naš poslanec baron Goedel bil je od zdravnikov prošen, da je teh prošnje predložil državnemu zboru, naj ta prizna vračnikom pravice do posebnih zbornic, kakoršne imajo sedaj advokati in notarji, in blizu tudi trgovci in obrtniki. To bodi kmetom v opomin, da tudi mislijo na kmetijske zbornice z enakimi predpraviciami. Češki poslanec dr. Greger je nasvetoval, naj se odpravi dosedanje „objektivno postopanje“ zoper časnike, t. j. naj ne konfiscirajo c. k. okrajni glavarji in pravdniki